

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2876. Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879. NO. 102. — ŠTEV. 102. NEW YORK, WEDNESDAY, APRIL 30, 1924. — SREDA, 30. APRILA, 1924. TELEFON: CORTLANDT 2876. VOLUME XXXII. — LETNIK XXXII.

NAPET POLITIČNI POLOŽAJ V S. H. S.

Jugoslovanska vlada ni hotela ugoditi željam Hrvatov. — Črnogorci in Hrvatje so uverjeni, da Srbija nima pravice diktirati. — Črnogorci se sklicujejo na svojo zgodovino. — Pašičevo delo za Veliko Srbijo je bilo začasno prekinjeno. — Opozicijski blok je bil oživetvoren, da izbacne Pašiča.

Poroča Walter Littlefield.

Pašič je skušal izključiti Hrvate iz parlamenta ter je poslal vsem opozicijskim voditeljem (z izjemo Radiča) naslednje pismo:

"Njegovo veličanstvo, kralj, mi je poverilo stvarjenje novega kabineta v namenu, da lahko poskusim razširiti temelj nadaljnjega delovanja parlamenta s pomočjo onih parlamentarnih skupin, ki so pripravljene sodelovati pri izvrševanju nadaljnjega dela, katero je započela skupščina. Ta delavnost temelji na vidovdanski konstituciji ter na principu enotne organizacije držav, ki je v soglasju s mirovno pogodbo, sklenjeno v St. Germain ter izkušnjami zgodovine tekom nesrečne preteklosti našega naroda. Vsled tega vas prosim, da se oglašite jutri zjutraj pri meni."

Opozicijski blok, ki je bil oživetvoren v izključnem namenu, da vrže iz urada Pašiča in njegove radikalne Srbe, je pričel naenkrat kopneti. Voditelj bloka, M. Pribečević, se je oglašil pri kralju ter izjavil, da je pripravljen zapustiti opozicijo s svojimi prijatelji in da bo podpiral ministrskega predsednika. Kot ponavadi je bil na ta način ustvarjen nov kabinet.

Med tem pa se je razširila novica, da noče vlada ugoditi željam Hrvatov. Dne 29. marca je M. Jovanović, predsednik skupščine, izjavil, da ne morejo novi poslanci izvrševati svojih dolžnosti in sicer raditega, ker niso hoteli položiti predpisane prisega. To vprašanje je bilo na glasovanju, in ker je vlada zmagala, so odkorakali hrvaški poslanci zopet iz dvorane.

Kljub temu pa je bil s tem storjen korak v pravi smeri. Pojavil se je preobrat v čustvovanju, brez dvoma povzročen od vedno naraščajočih pretenj federalističnega častopisa, in dne 2. aprila je bilo sprejetih trideset hrvaških mandatov. Nova opozicija je nudila Pašiču zadostno število glasov, da doseže sprejem državnega proračuna, tudi če bi ne bilo sprejetih ostalih štirideset mandatov Radičeve stranke. Stari ministrski predsednik, ki se je zavedel dejstva, da bo kljub sprememu proračuna sedemdeset hrvaških poslancev končno vendar spravilo za vedno iz biznesa njegovo vlado in s tem uničilo njegovo delo za večjo in centralizirano Srbijo, je odstopil dne 12. aprila.

Nato je dospeloročilo o razpustu skupščine ter o novih volitvah.

Srbski propagandisti vam bodo rekli, da pripadajo Jugoslovani istemu plemenu in da je njih naravna usoda držati skupaj; da je Srbija njih naravni voditelj, da se morajo združiti pod njo in da je centralizirana zveza pod belgradsko vlado zaželjiva kot stvar samo-obrane in mednarodne varnosti. Tem sanjam Nikole Pašiča pa nasprotuje več stvari. Treba je navesti le dve: — Stvar Črnogorcev in stvar Hrvatov.

Obe plemeni zanikujeta, da je Srbija na temelju preteklosti ali tekoče zgodovine upravičena do diktatorstva Srbi so bili še vedno sužnji Turkov, ko je imela Črnagora za seboj še stoletja neodvisnosti, in Hrvatska je razvila visoko kulturo.

Hrvatje pravijo: — "Poglejte naš Zagreb, s svojim vseučiliščem, svojimi šolami, s svojo katedralo, vzgojnimi društvi, plastičnimi umetnostmi in godbo, in ogledajte si nato Belgrad, pa boste videli, kakšen je kljub mrzličnim naporom izza koncev vojne, da postane kulturen."

V zadnji skupščini so bili seveda tudi Črnogorci registrirani kot avtonomisti, a njih navzočnost ni nikomur škodila. Drugače je bilo dne 25. oktobra 1918, ko je centralni komitej za zvezo Srbije in Črnogore, v katerem ni bilo baže nobenega pravega Črnogorca, izdal poziv za sestanek veleikega narodnega zborovanja v Podgorici, dne 24. novembra istega leta. Ta velika narodna skupščina je sprejela naslednje:

1. Kralj Nikolaj I., Petrovič-Njegoš in vsa njegova dinastija je odstavljena. 2. Zveza Črnogore s Srbijo v eni sami državi pod dinastijo Karađorđevićev in vstop v domovino, ki je skupna našemu troimenskemu narodu Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Tako očitno nepostavno je bilo to postopanje, da ga ni hotel priznati najvišji zavezniški svet v Parizu in da j dne 13. januarja 1919 obljubil Črnogorcem zastopstvo na mirovni konferenci, — a to obljubo so očitno strmoglavili srbski delegatje, ki so zahtevali zase mandat za vse Jugoslovane na temelju poslanice državnega tajnika Lansinga, z dne 7. februarja, s katero so Združene države prve priznale politični obstoj monarhije Srbov, Hrvatov in Slovencev. Glavni argument, katerega navaja belgradska vlada, da upraviči svoj nastop v Črnigori, in katerega je sprejela kopečno tudi Liga narodov, je bilo vse-jugoslovansko glasovanje za ustavodajno zbornico, ki se je vršilo dne 29. novembra 1920.

ZAŠTRUPLJEVALEC JE BIL BAJE BLAZEN

Baring je hotel zaštrupiti svojo ženo na različne načine. — Policija išče plesno učiteljico, s katero je potoval Baring po Virginiji.

Precej nervozen in blede je bil Clarence O. Baring, ko je stopil med dvema pomožnima šerifoma v okrajno sodišče v White Plains ter izjavil, da se ne čuti krivim obtožbe, da je skušal zaštrupiti svojo ženo Saro s pomočjo arzenika, ter bacilov difterije, pljučnice, influence, škrlatice in legerja.

Velika porota je dvignila proti Baringu tri obtožbe radi poskušene umora, zaštrpljenja jedil ter kriminalnega napada. Najvišja kazen za te zločine bi znašala sedemdeset let ječe. Kakorhitro je izjavil Baring s posredovanjem svojega pravnega zastopnika, da se ne čuti krivim so ga poslali v ječo brez jamščine, vendar pa se bo še tekom današnjega dne razpravljalo o vprašanju jamščine. Okrajni sodnik Bleakley je določil termin za proces na dan 12. maja in ta proces bo brez dvoma eden najbolj senzacionalnih, kar se jih je kdaj vršilo v Westchester okraju.

Mrs. Baring, katero je skušal zaštrupiti njen mož, je osem let starejša od njega ter je že več let gojila sum, da ima mlajšo tekmovalko, ki je ukradla ljubezen njenega moža. Pred približno enim letom je podedovala po svojem očetu \$200,000.

Baring je ob priliki aretacije priznal dvema državnima orožnikoma, da je dajal svoji ženi arzenik, da pa ni imel namena umoriti jo, temveč le zmanjšati njene bolečine. Priznal je tudi, da je dajal bolezenske kapi v mleko, in na vprašanje, če je bil njegov namen usmrtiti ženo na tak način, je odgovoril:

— No, to ni bil moj namen. Jaz nisem hotel storiti ničesar žalega. Ničesar ji nisem dal, česar bi sama ne vzela. Ne vem, zakaj sem storil to, razven da olajšam njene bolečine. Ničesar ni hotel vzeti, kar so jim zapisali zdravniki. Neprestano je divjala proti meni ter ni nikdar pustila, da bi se ji približal.

Ker se mu ni posrečilo korenito jo oprostiti vseh bolečin in sicer za vedno, ji je pričel dajati strup v vedno večjih množinah.

Mrs. Baring je izjavila, da je bila od dne 2. aprila naprej trdno prepričana, da živi skupaj z blaznim človekom ali pa z rafiniranim dočinecem, ki skuša uničiti njeno življenje, pododovati njeno premoženje ter se nato poročiti s kako mlajšo deklico in sicer z neko povsem določeno, v katero je bil po njenih izjavah nesmrtno zaljubljen. Sum, da ji streže mož po življenju, je bil vzbujen že preteklega decembra, ko je postal njen mož naenkrat na čuden način nežen in pozoren ter se pričel brigati za njeno zdravje. Velike bolečine, ki so se pojavile (po zavzivanja strupa) so se baže pričele januarja meseca. Njen mož ji je nasvetoval potovanje v Palm Beach in kljub njegovi neumorni postrežbi se ni njeno zdravstveno stanje izboljšalo. Baring je najel bolniško strežnico za svojo ženo, a tudi ta je zbolela in dne 2. aprila jo je odpustil. Žena je bila vsled tega še bolj utrjena v svojem sumu, da ji streže mož po življenju. Ko se je počutila nekoliko boljše, sta odpotovala mož in žena v New York, kjer sta se nastanila v hotelu Biltmore. Tam je dobila žena zopet hud napad sredi noči. Mož ji je prinesel čašo takozvanega sladnega mleka in po zavzivanju tega mleka se je počutila še

SIN PRINCA MONTENEVOSO

Kot znano, je pred kratkim podelil italijanski kralj Gabriellu d'Annunziu naslov princea Montenevoso. Slika nam predstavlja njegovega sina, ki se mudi v Združenih državah ter bo v kratkem postal ameriški državljan.

PRETEČA VOJNA MED RUSIJO IN JAPONSKO

Boljševiški vojni minister Trocki pravi, da se bo Japonska znesla nad sovjetsko Rusijo, ker so ji Združene države prepovedale priseljevanje.

Moskva, Rusija, 29. aprila. — Na zborovanju moskovskih komisarjev, je govoril danes ruski vojni minister Trocki. Navzgo je svaril pred Japonci, češ, da ni več daleč čas, ko bodo napadli sovjetsko Rusijo.

Na Japonskem je močna stranka, ki neprestano šunje na vojno. Amerika noče Japoncev v svoje okrilje. Japonci si bodo skušali na ta način pomagati, da se bodo polastili precejšnjega dela ruskega ozemlja.

Glede razoroževanja je rekel: Ameriški predsednik se bavi z idejo, da bi ponovno sklical konferenco, koje namen bi bil znižati vojaško silo vseh držav. Vse skupaj je pa le pesek v oči.

Namesto, da bi države odpravljale orožje, si ga nabavljajo ter skušajo povečati moč svojih armad in mornaric.

Najboljši dokaz zato sta Japonska in Anglija.

NOVI SPOPADI MED TURKI IN FRANCOZI

London, Anglija, 28. aprila. — "Daily Epress" je dobil iz Jeruzalema poročilo, da so se završili med francoskimi četami in turškimi vstajni krvavi boji v severni Siriji.

Soglasno s poročilom je bilo usmrčenih in ranjenih tristo mož. Turki so zaplenili veliko množico municije. Francoski letalci so obstrlevali nekatere sirske vasi.

MORNARICA NI ZA IZVAJANJE PROHIBICIJE

Washington, D. C., 29. aprila. Mornariški tajnik Wilbur je izjavil, da ne bo dopustil, da bi se porabljalo bojno brodogrje Združenih držav pri izvedenju prohibicije in da je to stvar krajevnih policijskih oblasti ter prohibicijskega urada.

slabše kot preje. Kot je priznal mož sam, je vsebovalo mleko arzenik. Ko sta se vrnila domov, je obiskala Mrs. Baring dr. Henry Viera, ki je nastopil kot glavna priča pred veleporoto. Posledica konzultacije je bila, da so bili potrjeni vsi sumi žene.

Ko je Mrs. Baring enkrat pozitivno ugotovila, da ji streže mož po življenju, je stopila v stik z okrajnim pravdnikom Rowlandom in dva državna policista sta dobila nalog nadzorovati hišo zakonskega para na Park Avenue, White Plains.

POROČILO IZVEDENCEV BO UVELJAVILO MIR

V tem smislu se je izrazil angleški ministrski predsednik MacDonald. — Obrnil se je na Francijo z novim pozivom.

Part Talbot, Wales, 29. aprila. V nekem nagovoru na volilce, ki so ga poslali v parlament, je izjavil včeraj zvečer ministrski predsednik MacDonald, da ne bo zamudil niti ene prilike, da prestavi v dejstvo poročilo komisije izvedencev.

Želim, da je Francija na naši strani in da ne sme biti glede tega niti najmanjšega dvoma, — je dostavil.

V nadaljnjem poteku svojega govora je rekel ministrski predsednik:

— Poročilo izvedencev smatram za priliko za mirno uravnavo ter končni sporazum. Če se ne bodo evropski državniki poslužili tega poročila, bo od Boga poslana prilika zamujena in izgubljena.

V nadaljnjem je rekel ministrski predsednik, da ga veseli, da je predsednik Coolidge v zadnjem svojem govoru omenil vprašanje razoroževanja. — Če bo razoroževanje res uveljavljeno, — je rekel, — ne bo imel ameriški predsednik na celem svetu nobenega močnejšega zagovornika kot nas.

MacDonald je apeliral na Francijo, naj skupno z ostalimi zavezniki deluje v smislu, da se nudi Nemčiji priliko, da drži svojo besedo, — resnično priliko, vsled katere bo mogla zadostiti svojim obveznostim.

— Če bom mogel storiti le nekaj, — je nadaljeval ministrski predsednik, — predno odidem iz urada, da odpravim nekatere težkoče, ki se stavljajo na pot primernemu ustaljenju evropskih zadev, če bom le mogel storiti nekaj, da spravim svojo lastno deželo in Francijo v tesnejše prijateljske vezi, če bom mogel storiti le nekaj, da omogočim centralni Evropi okrevanje, brez sovražnih in revanšnih misli, temveč v smislu mednarodne solidarnosti, — potem bom imel zavest, da je moje delo završeno in to bo moje zadovoljenje.

— Včeraj sem govoril v Yorku. Moj govor, kot je bil priobčen v Franciji, je bil deloma pomoten. — Niti najmanjšega dvoma ne more biti no naslednjem: — V predlogih izvedencev vidim priliko, da se uveljavi mir, ustaljenje razmer ter ršplošen dogovor. Če se ne bodo evropski državniki poslužili te prilike, bo izgubljena za vedno.

Nekateri naši listi pišejo, da je Francija izolirana. To je zanj stvar, katero bi si želel jaz. Jaz ne želim izolacije Francije. Jaz hočem stati verno ob strani Francije. Želim bi, da bi ne imel Poincare, da bi ne imela Francija, kadar gre za njeno narodno varnost, nobenega boljšega prijatelja in tovariša kot je naša dežela.

ZASUTI MAJNARJI SO NAJBRŽ MRTVI

Reševalni oddelki se bližajo 89 možem, ki so še vedno zaprti v rovu. — Vedno bolj gine upanje, da bi dobili žive. — Na kraj nesreče je dospel governer države West Virginije. — Kompanija pravi, da je bil rov sicer star, da pa do predkratkim ni bilo v njem nobenega plina.

Wheeling, W. Va., 29. aprila. — Iz Benwood rova Wheeling Steel Corporation so spravili dosedaj dva in dvajset trupel premogarjev, in reševalni oddelki so pričeli danes delati z dveh strani, da pridejo do devet in osemdeset nadaljnjih mož, katere je zasula eksplozija v ponedeljek zjutraj. Reševalni oddelki imajo le malo upanja, da bodo našli zasute premogarje žive. Le trupla treh izmed dva in dvajsetih, katera so spravili na površino, so identificirali, kajti večina trupel je bila tako obžgana, da jih ni bilo mogoče spoznati.

Governer Huntington iz West Virginije je odpotoval včeraj zvečer iz Huntingtona na pozorišče nesreče ter je dospel semkaj danes zjutraj.

Reševalni oddelki v Brown's Run vzhodu, kjer so našli večino trupel ponesrečenih, in reševalni oddelki v Benwood vzhodu so manj kot tri tisoč čevljev narazen. Obe skupini bosta najbrž izčistili dohode do ponesrečenih do srede popoldne, nakar se bodo oddelki združili.

J. W. Carpenter, poslovodja Benwood naprave Wheeling Steel Corporation, je danes zjutraj objavil, da je bilo 111 mož v rovu korporacije ob času eksplozije ter izdal tudi seznam ljudi, o katerem je rekel, da je skrbno čeki-ran in oficijelen. Tekom noči, je izjavil George Holliday, super rova, da je bilo 114 mož in napravah ob času, ko se je završila eksplozija.

I. M. Scott, predsednik Wheeling Steel Corporation, je izjavil da je bil rov sicer že star, da pa ni bilo opaziti niti najmanjšega sledu plina do pred tremi meseci. Takrat se je pripetila majhna eksplozija, a takoj so izkopali zračni rov, in delo je šlo neovirano naprej šestdeset dni. Mr. Scott

ni mogel navesti nobenega vzroka za to eksplozijo. Strašna sila eksplozije je odtrgala težke tramove, ki so ležali nad vodom v rovu. Uradniki so prepričani da je bil pritisk tako močan, da je na tem mestu ubil vse ljudi, zaposlene v rovu. Kot da simpatizira s preplašenimi stotinami ljudi, ki so se zbirali na cestah krog urada kompanije, je padal ves dan dež v gostih curkih. Žene in otroci premogarjev, ki se niso brigali za vreme, so stali v majhnih skupinah ter čakali novice. Njih upanje pa je polagoma ugasnilo.

Po završeni eksploziji se je rov hitro napolnil s plinom in šele sedem ur pozneje so pričele delovati parne sesalke reševalnih oddelkov, ki so izčistile glavni vhod in edini vstop v rov. A. Lafferty, rovski inšpektor je izjavil po prvem preiskavanju rova, da nima niti najmanjšega upanja glede življenja zakopanih mož.

Semkaj je dospel oddelček bolniških streljnic Rdečega križa in pet zdravnikov. Glavni štan Rdečega križa v Washingtonu je sporočil, da je pripravljen nuditi vsako pomoč, če bi bila potrebna.

POLJSKA REPUBLIKA SE RENTIRA

Varšava, Poljska, 29. aprila. — Poljska državna zakladnica je imela meseca marea 122 milijonov zlatih frankov dohodkov in 112 milijonov zlatih frankov izdatkov. Marčni železniški proračun je bil brez deficita.

ŽRTVE TORNADA V ARKAN-SASU

Texarcana, Ark., 29. aprila. — V tukajšni okolici je divjal strašen tornado, ki je povzročil za tisoče dolarjev škode. Ena oseba je bila mrtva, nad dvajset pa ranjenih.

DENARNA IZPLAČILA JUGOSLAVIJI, ITALIJI IN ZASEDENEM OZEMLJU.

Danes so naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:
1000 Din. = \$13.50 2000 Din. = \$26.80 5000 Din. = \$66.50
Pri nakazilih, ki znašajo manj kot en tisoč dinarjev računamo posebej 15 centov za poštnino in druge stroške.
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje "Poštni čekovni zavod".

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:
200 lir \$10.10 300 lir \$14.85
500 lir \$24.25 1000 lir \$47.50
Pri naročilih, ki znašajo manj kot 200 lir računamo posebej po 15 centov za poštnino in druge stroške.
Razpošilja na zadnje pošte in izplačuje Jadranska Banka v Trstu, Opatiji in Zadru.
Za pošiljave, ki presegajo PETTISOČ DINARJEV ali pa DVATISOČ LIR dovoljujemo po mogočnosti še poseben dopust.
Vrednost Dinarjem in Liram sedaj ni stalna, menja se večkrat in nepričakovano; iz tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej, računamo po ceni tistega dne, ko nam pride poslani denar v roke.
POŠILJATVE PO BRZOJAVNEM PISMU IZVRŠUJEMO V NAJKRAJŠEM ČASU TER RAČUNAMO ZA STROŠKE \$1.—
Glede izplačil v amer. dolarjih glejte poseben oglas v tem listu.
Denar nam je poslati najbolje po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.
FRANK SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Tel. Cortlandt 4687.
Glavno zastopstvo Jadranske Banke.

"GLAS NARODA"

SLOVENSKO DNEVNO

Owned and Published by

Meyers Publishing Company
Inc. (Incorporated in U.S.A.)

FRANK SAKSER, President LOUIS BENEDICT, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers
at Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y."GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

En leto leto volja list za Ameriko	Za New York za leto leto	En leto leto
in Kanadi	Za pol leta	En leto leto
En leto leto	Za inozemstvo za leto leto	En leto leto
En leto leto	Za pol leta	En leto leto

Subscription Yearly \$4.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno in praznikov.

Dopisni brez podpisa in naslova se ne prijemajo. Dolar naj se plačuje po
Dopisni brez podpisa in naslova se ne prijemajo. Dolar naj se plačuje po
Dopisni brez podpisa in naslova se ne prijemajo. Dolar naj se plačuje po

"GLAS NARODA"

Incorporated in U.S.A., Borough of Manhattan, New York, N. Y.

Telephone: Cortlandt 5878

NEW YORK CITY

ZAKAJ IZBRUHNEJO VOJNE?

Bertrand Russell, katerega je angleška vlada tekoma zadnje svetovne vojne zaprla za šest mesecev, kr je govoril zaveznikom neprijetne resnice, je priobčil sedaj v "Century Magazine" članek, v katerem razpravlja o vzrokih, ki dovedejo do vojn.

Zavrgel je teorijo, da povzročajo vojne izključno le kapitalizem, kajti nekateri najbolj bojovito razpoloženi narodi so vse prej kot kapitalistični, dočim so drugi, v bistvu miroljubni narodi, popolnoma zapadli kapitalizmu.

Tudi ni po njegovem mnenju resnica, da povzročajo vojne izobilica prebivalstva, kot menijo Maltuzijanci, kajti Francija, ki je tako razdražljiva in malo miroljubna, je vse prej kot prenatrpana, dočim je Kitajska, s svojim velikanskim številom prebivalstva udana stvari miru. Nekateri ljudje pravijo, da se skuša človeška narava v vojni izogniti in izživeti. Profesor Russell pa je mnenja, da je izraz "človeška narava" zelo nedoločen in da ni mogoče pojasniti tega stališča izbruhov velikih vojn.

Ta učenjak je prepričan, da ima povprečni človek preveč močno razvit takozvani čredni instinkt. Ta instinkt omogoča energičnim in samozavestnim ljudem razburiti do najvišje stopnje predsodke teh "črednih ljudi" ter jih na ta način pridobiti za svoje namene. V modernem času so bili pogosto veliki trgovski interesi, ki so izkoriščali ta "čredni instinkt". Ti trgovski interesi so započeli vojne, deloma da zavarujejo svoje dobičke in deloma, da jih povečajo.

Teorija profesorja Russella pa nam še nikakor ne pojasnjuje postanka vojn. Mehško pustolovstvo Napoleona III. je zahteval narod sam, ko je videl, da se je Prusija opomogla in da je nekoliko povernjena lastna "gloire" ali slava.

Velika vojna leta 1870 tudi ni bila posledica iniciative Napoleona ali pritiska velikih trgovskih interesov v Franciji, temveč izključno le posledica nečimurnosti Francozov, ki so mirko zrl na svojega mladega in čilega soseda onstran Rena.

Tudi je težko vrjeti, da so špansko-ameriško vojno vprizorili trgovski interesi, ker je bilo celo kapitalistično časopisje v Evropi proti tej vojni.

Lahko bi navedli še več drugih slučajev, ki govorijo proti teoriji Bertrand Russella in v splošnem proti celemu materialističnemu pojmovanju svetovne povestnice.

Zaenkrat je nemogoče ugotoviti, zakaj izbruhnejo vojne in učenjaki si bodo še dolgo belili glavo, predno bodo našli pravo rešitev.

Dopis.

Dubuque, Iowa.

Dobro se zavedam, da je javno misliti kaj nevarna zadeva. Ne da bi bil bojazljiv — kaj še, — temveč, ker se zavedam, da kdor glasno misli, mora biti pripravljen, da bodo njegove misli presojali in premotrivali tisočeri čitatelji.

Tudi letos sem se odločil izpregovoriti par besed glede izobrazbe in glede ameriških šolskih prikl.

S tem pozivom za ameriške šole nimam niti najmanjšega namena koga odvrgiti od njegove prilagodene življenske smeri, niti ne predočevati nečesa ogromno nemogočega oziroma neizpeljivega.

Pač pa je moje pisanje namenjeno samo takim, kateri hrepenijo po nečem boljšem, širšem in višjem in tistim, kateri imajo trdno voljo se resno poprijeti — in če potreba, tudi nekoliko žrtvovati — za dosego tega boljšega, širšega in višjega.

Amerika je še danes dežela izrednih prikl, in to vkljub temu, da se te izredne prilike manjšajo od leta do leta. Kajti v tej dobi tudi Združene države prehajajo iz pionirske ekspanzije v pričetno dobo močnega in silnega tekovanja. To je razumljivo, kajti v stoindvajset milijonskem narodu v

Združenih državah prihajajo na površje samo tisti, ki imajo naravne zmožnosti in nadarjenosti v sebi.

To moje pisanje je namenjeno opozoriti jugoslovansko mladino na izredne prilike, na vstop v ameriške pripravljalne in srednje šole, katere so v področju in v zvezi z učilišči, kot je tukajšnje Dubuque vseučilišče.

Torej tisti, kateri niste imeli prilike študirati se v naši evropski domovini — akoprav je bila to vedno vaša srčna želja — imate to izredno priliko v Združenih državah. Še ni prepozno za nobenega. Na vas samih je leželo, ako se hočete poslužiti te izredne ameriške prilike — namreč izobraževanja potom šolanja.

Naša tukajšnja šola je ena izmed takih šol v Združenih državah, katera nudi še izredne prilike za šolanje inozemcev v Ameriki. Poleg tukajšnjih rojenih dijakov na našem vseučilišču imamo večje število inozemskih učencev v pripravljalnem oddelku, in inozemskih dijakov v srednji in višji šoli. Ti so predstavniki trideset različnih narodov iz vseh delov sveta. Smoter našega učilišča je izobraževati inozemsko mladino v Združenih državah.

ZAPOMNITE SI

Bordenovo Evaporirano Mleko je dvakrat tako bogato kot navadno mleko. Če hočete Bordenovo Evaporirano Mleko uporabljati kot navadno mleko, mu morate prinešati polovico vode. Če imate lastno vodilo, ki zahteva smetano, uporabite isto množico Bordenovega Evaporiranega Mleka kot se jo zahteva za smetano.

Če hočete vedeti, kako kuhati z Bordenovim Evaporiranim Mlekom nam pošljite ta oglas s svojim imenom in naslovom. No. 1.

THE BORDEN COMPANY

BORDEN BUILDING

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

NEW YORK

Peter Zgaga

Starokrajsko časopisje poroča, da bodo v kratkem kronali jugoslovanskega kralja in jugoslovanske kraljico.

Ob tej priliki se bodo vršile velike slavnosti. Stvar bo stala na milijone in milijone dinarjev.

Posledica tega bo, da bosta imela jugoslovanski kralj in kraljica krono na glavi, jugoslovanski davkoplačevalci pa kačo v žepu.

V Jugoslaviji je dosti uglednih mož, zdravnikov, znanstvenikov in učenjakov.

Nekateri med njimi uživajo svetovni sloves.

Slavnim možem je treba izkazovati čast, ker jo zaslužijo v polni meri.

Doslej se pa še ni slišalo, da bi bilo kakemu učenjaku oziroma uglednemu možu izkazano napol toliko časti, kot jo je vlada izkazala deset mesecev staremu fantičku, ki revež ne more nič za to, da je jugoslovanski prestolonaslednik.

Jaz sem hvaležen človek. In baš zato objavljam brooklynskemu dohtarju, Poloni, ki neprestano zatrjuje, da mi ni še nikdar ničesar slabega želel, naslednji oglas brezplačno:

Dr. Polona

Ordinira po potrebi; intrigira po poklicu.

Vsak je dober, kdor mu šmira brez obzira vsak falira, "koj" mu daše par dalira".

Najboljše pozna ljudi tisti, ki niti samemu sebi ne zaupa.

Na svetu so narodi, ki neprestano rožljajo z orožjem.

Učenjaki so spisali debele knjige o vzrokih vojne. Dosedaj pa ni nihče pravo zadel.

Kljub temu je pa zadeva povsem enostavna.

Narod, ki hoče vojno, ima bodisi premalo zemlje ali pa premalo možgan.

Ko ga je obvezal, mu je računalo samo za obvezo, za zdravilo pa nič. Za nameček mu je pa dal dober svet.

Vidiš, kam te je privedla slaba kompanija, o! slabi tovariši! rada glava boli. Bodi pameten v bodoče.

Rojak mu je pa ves skesan odvrnil:

— Prav imate, gospod zdravnik. Tudi jaz sem že mislil na to. Premišljujem in premišljujem, pa si ne morem pomagati. Denarja mi manjka. Ne morem in ne morem spraviti skupaj toliko denarja, da bi plačal advokata, ki bi me ločil od moje žene.

Po prvem maju ne bo v Ameriki dovoljeno prodajati rožine, suhe češplje, ječmen, hmelj, kotle itd.

Navsezadnje bo tudi kruh prepovedan.

Rusi namreč izdelujejo iz kruha svetovnoznano vodko.

Slovenski genral Majster piše knjigo, v kateri bo natančno obložil, na kakšen način se je Slovincem posrečilo iztrgati mariborsko okolico Nemcem.

Ta knjiga bo zanimiva.

Se zanimivša bi pa bila knjiga, katero bi izdala jugoslovanska vlada z naslovom: Zakaj se je Avstriji posrečilo iztrgati Koroško Jugoslaviji?

NOVA ZANIMIVA KNJIGA

NA KRVAVIH POLJANAH

Specializirana Matiča

Cena s poštnino \$1.50

GLAS NARODA, 30. APR. 1924

GLAS NARODA, 30. APR. 1924

GLAS NARODA, 30. APR. 1924

GLAS NARODA, 30. APR. 1924

GLAS NARODA, 30. APR. 1924

GLAS NARODA, 30. APR. 1924

Jugoslovanska

Katoli. Jednota

Ustanovljena 1. 1898

Inkorporirana 1. 1907

GLAVNI URAD v ELY, MINN.

Glavni odborniki:

Prezident: RUDOLF PERTAN, 618 E. 125 St., Cleveland, O.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, Box 164 Pearl Ave., Kofala, O.
Tajnik: JOSEPH FISHER, Ely, Minn.
Blagajnik: LOUIS CHAMPA, Box 441, Ely, Minn.
Blagajnik: J. S. K. J. A. ustanovitev novih društev se pa obrabi na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 3 člani ali članicami.

Vrhovni uredniki:

Dr. JOE V. GRAHEK, 303 American State Bank Bldg., 601 Grant St. Ely, Minn.

Nadzorni odbori:

ANTON ERASNIK, Room 104 Kofala Bldg., 100 Diamond and 1000 Street, Pittsburgh, Pa.
MOHAR MLADIC, 1244 W. 11 Street, Chicago, Ill.
FRANK BKEARCK, 4212 Washington Street, Denver, Colo.

Perotni odbor:

LEONARD SLADODNIK, Box 441, Ely, Minn.
GREGOR J. FORENTA, 210 Stevenson Bldg., Tynallup, Wash.
FRANK BORICH, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Zaščitni odbori:

VALENTIN PIRC, 128 London Rd., N. E., Cleveland, O.
JOSEF STERLE, 404 F. Moss Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARIC, 618 Market Street, Watkoga, Ill.

Jednotno uradno glasilo: "Glas Naroda".

Vse stvari tiskajo se uradnih zadev tudi denarne polijavljaj naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse prisilbe naj se pošilja na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejem novih članov in bolnišnice sprizevala naj se pošilja na vrhovnega urednika.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem na oblihi pristop. Kdor šel postati član te organizacije, naj se sglasi tajnika bližnjega društva J. S. K. J. A. ustanovitev novih društev se pa obrabi na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 3 člani ali članicami.

Novice iz Slovenije.

Zastrupiti se je hotel

V Narodni kavarni v Celju dne 10. aprila 25letni Ivan Lešnik iz Celja. Z istim namenom je bil najbrž že v kavarni Evropa, a se mu kolica ni zdelo zadosti varna za izvršitev samomora. Odtod se je podal okrog polnuha v Narodno kavarno ter primešal naročem črni kavi strupa, ki so ga našli varnostni organi pri preiskavi v papirih in na dnu skodelice. Strup je začel kmalu učinkovati. Onevrednega Lešnika so takoj preneljali v javno bolnišnico, kjer so ga ohranili pri življenju.

Prijeti nadobudneži.

Na policijo v Ljubljani sta bila privedena dva ponena "sportnika" — tekmovalca v izmikanju, posejanju tujih stanovanj ter graščičevosti. Starejši ima 16, drugi komaj 13 let. Oba sta si dokaj podobna. Živahno sta gledala v stražnika, na prihajajoče in odhajajoče stranke in počutila sta se zredno mirno. Zdelo se jima je, kakor da sta doma, tako pa domače sta se kretala med možni postav.

Treje, zunaj, je bil precej drugače. Oba sta pobegnila od doma, hče in staršev ter se potepala vse dni po mestu. Oči so jima svigale za raznimi prilikami, da stegavata roke in odneseta, kar jima je bilo všeč. Izbirnost sičier nista poznala, vendar pa sta se najraje gibala okoli stojnice. Družilo ju je zastavljeno vablivo blago, katero sta si znala nabaviti zastoj. Stražnik je oba snel ravno v trenutku, ko sta se mučila na cesti s prevozom vreče orehovitih jedere, katere sta si brezplačno izposlovala od stojničarke Terezije Ipave na Pogačarjevem trgu dne 3. apr. Za nameček sta vzela s seboj še 12 vence: fig. 45 pomaranč itd. Pri zasliševanju pa sta mlada nepridiprava razkrila kar oči regiser tatvin in vlovov. Dne 26. marca sta odnesla iz izložbenega knja trgovke Pavle Podboj na Sv. Petra cesti nekaj usnjatih torbic, doz itd. Nekaj dni pozneje sta odpela pomeči barakro branjevke Marije Steblaj na Grubarjevem trgu, dne 3. aprila pa sta zlezla v barako Francete Gradodolnika, kjer sta si nabrala sadja, klobas in čokolade. Poleg Florjanske ul. doji baraka. Ane Westermajer. Tudi te nista prezrla in nakupila tankaj za 450 Din bombonov, seveda proti plačilu o sv. Nikoli. Nekoga dne sta se pojavila v veži Uranove trgovine na Mestnem trgu. Čutila sta se nemotena in zato naglo vlekla v izložbeno okno, pebrala 60 kosov tonilnega mila,

Fa Se eden, še bolj navlihan ptiček, se je ujel dne 10. aprila na policijske linance. Usoda ga je dohitela v Zagrebu, kjer se je zabaval kot velik kavalir v družbi lepih prijateljic. Bil je to 38letni bivši petnik Franc Klemen iz Farn vasi pri Prevaljah. Skoječinsko je bil nastavljen pri trvdki Durjava v Mariboru, kateri je meseca septembra 1923 pomeveril 30.000 Din. Takrat je pričelo veselo življenje. Vino, ženske in petje! Denarja je seveda hitro zmanjkalo in treba se je bilo zate ozreti za levimi viri. Zato se je odpeljal najprej v Tržič, kjer si je nabral pri trgovki Franciški Lavž na račun trgoceva Durjave 21 sraje in še nekaj blaga v skupni vrednosti nad 8000 Din, v zahvalo pa se napresil za posojilo 1000 Din, kar je zopet vse pognal v veseli družbi. Pri trgovcu Maljlyu v Tržiču je na enak način prišel do 1100 Din, nakar se je odpeljal v Borovnico, kjer je pri trgovcu Antonu Lebu naročil 187 poljih kože za trvdko Stancer v Karlovcu, ki pa je seveda poslal pošiljave kot nenaravno nazaj. Leben je imel pri tem okoli 1300 Din škode. Varnostne oblasti so že dolgo zasledovale Klemena, toda ptiček le ni hotel na lina. Čim so mu postala v Ljubljani čla prevročja, jo je popihl na deželo. V Metliki so ga orožniki že enkrat prijeli, znal pa se je tako spretno zagovarjati, da je bil kmalu kot popolnoma nedolžen izpuščen. Nato se je odpeljal v Zagreb, kjer je živel veselo, razmetaval denar in ljubil ženske vse vprek. Ravno, ko je bil zopet v prav veseli "šimungi", so ga povabili k ohi detektivki, ki so na podlagi sebi ljubljanskega policijskega dnevnika ugotovili, da je ravno Klemen dotična ptica selivka, za katero se tako zanimajo ljubljanski policijski ptičarji.

TRPLENJE in strahote s bojnih pohodov bivšega slovenskega planinskega polka.

